

Құрметті депутаттар!

Құрметті әріптестер!

Мұнай-газ саласында атқарылған жұмыстардың 2012 жылғы қорытындылары және 2013 жылда алға қойылған міндеттер жайлы қысқаша тоқталып өтуге рұқсат етіңіздер.

1 - слайд

Өткен жылғы мұнай және газ конденсатының өндірісі 2011 жылмен салыстырғанда төмен болды. Бұл табиғи процесстермен, кейбір мұнай-газ кен орындарындағы техникалық және геологиялық себептермен және қатар кәсіпорындардағы жоспарланбаған жөндеу жұмыстарымен де байланысты.

Мұнай өндірудің жоспарланған көлемінен айтарлықтай артта қалу атап айтқанда ТШО-да жекелеген жағдайларда, жабдықтардың жиі тоқтатылуына байланысты, сондай-ақ ресей аумағындағы темір жол желілерін жөндеу себебінен шикі мұнай тасымалын төмендетуге әкеп соқты.

Сондай-ақ, «Өзенмұнайгаз» АҚ-та жоспарлы көрсеткіштерге жете алмады, себебі 2011 жылғы жұмысшылардың рұқсат етілмеген ереуілдерінен кейін Өзен және Қарамандыбас кен орындарындағы көптеген ұңғымалардың тоқтауына байланысты режимге әлі шықпады.

Жалпы өндіру деңгейінің төмендеуіне Қашағанда коммерциялық өндіруді бастау мерзімін 2013 жылдың 1-жарты жылдығына шегерілуі әсер етті. Бұл негізгі факторлар.

2013 жылы өндіру көлемі, МГМ-нің Стратегиялық жоспары бойынша, өздеріңіз көріп тұрғандай, 82 млн.тонна деңгейінде жоспарлануда.

2 - слайд

Бұл мұнай балансы.

Жалпы алғанда, 2012 жыл бойынша көрсеткіштер 2011 жылдың қорытындыларымен салыстырмалы.

2011 жылдың кезеңімен салыстырғанда кейбір экспорт көлемдері бойынша төмендеулер орын алды, ол ресей мұнайы импортының төмендеуімен байланысты. Нәтижесінде экспортқа жоспарланған көлемдердің бір бөлігі ішкі нарыққа жіберілді.

3 - слайд

Бұл экспорттық бағыттар. Үлкен өзгерістер жоқ. Жекелеген бағыттар бойынша жөнелтілімдердің төмендеуі жалпы экспорт көлемінің төмендеуімен байланысты.

Орынбор газ өңдеу зауытына (ОГӨЗ) жеткізілімдердің төмендеуі КПО-да қосымша өңдеуші қуаттардың іске қосылуымен байланысты.

КПО, 2013 жылға газ конденсатын жеткізу бойынша ОГӨЗ және Газпроммен талқылауды жалғастыруда. Жалпы мақсат – конденсатты өткізу бағасының төмен болуынан, бұл жеткізілімдерді азайту болып табылады.

4 - слайд

Бұл негізгі үш мұнай өңдеу зауыттарында (МӨЗ) 2012 жылы мұнай өнімдерін өндіру.

Өздеріңіз көріп тұрғандай, 2011 жылмен салыстырғанда 2012 жылы, ішкі нарықта сұранысқа ие – бензин, дизельдік отын, керосин сияқты мұнай өнімдерінің өндірісі артты. Павлодар МӨЗ-ын мұнаймен

қамтамасыз етуде қиындықтар орын алды, себебі ол ресейлік мұнайға бағдарланған болатын. Бірақ жалпы МӨЗ-дер бойынша жоспар орындалды.

5 - слайд

Бұл мұнай өнімдерінің түрлері бойынша баланс.

Жыл бойына, ашық түсті мұнай өнімдерінің барлық түрлерін бензин, авиакеросин және дизельдік отынды экспорттауға тыйым салынды. Тек мазут және басқа да қара түсті мұнай өнімдері экспортталды.

Баланстан көрініп тұрғандай, мазуттан басқа мұнай өнімдері бойынша, әсіресе авиакеросин және жоғары октанды бензин бойынша біз импортқа тәуелдіміз.

2012 жылғы 19 қыркүйекте, РФ-нан ҚР-на 01.01.2014ж. дейін әкелінген мұнай өнімдері үшін РФ-на қарсы мұнай жеткізілімдерінің әдістемесіне қол қойылды. Оның шарттарына сәйкес, Қазақстан, 2012 жылы импортталған мұнай өнімдері үшін РФ-на 1,2 – 1,5 млн. тонна мұнай жеткізуге тиісті. Әлбетте төлем ақымен, бірақ бұл мұнайдың бағасы алыс шетел экспортының бағасынан төмен.

Қазіргі уақытта Әдістеме ратификацияланды. Сондықтан, РФ-дан 01.01.2014ж. дейін жеткізілетін мұнай өнімдері, шын мәнісінде біздің нарықтағы бағаға қарағанда ҚР үшін қымбаттау болып келеді.

Біздің МӨЗ-дердің жаңғырту аяқталғанға дейін Ресейлік авиакеросин жеткізілімінен тәуелділікті төмендету мақсатында Үкімет Қазақстан Республикасында JET A-1 авиакеросинді сертификаттаудың халықаралық стандарттарын енгізуді жоспарлайды.

Қазіргі уақытта Қазақстан аумағында мемлекетаралық Мемстандрттарға сәйкес тек қана ТС-1 маркалы отын қолданылуы мүмкін. Сол үшін осы стандарттарды әзірлеу үшін Республикалық бюджетте қаражат қарастыру қажет.

6-слайд

Бұл ҚР және РФ мұнай өнімдеріне бөлшек сауда бағасы.

Өздеріңізге мәлім, 2012 жылы Шекті бөлшек сауда бағаларын белгілейтін қағида қолданыста болды, оны МГМ-мен келісімімен Табиғи монополияларды реттеу агенттігі бекітеді. Осының арқасында мұнайға әлемдік бағаның кенет өзгерістерінен болатын әсерді басуға қол жеткіздік, әсіресе маусымды тұтыну уақыттарда.

Бірақ, тәжірибе көрсеткендей, бұл құралдарды ақылмен пайдалану қажет, әйтпесе тапшылық туындайды. Өйткені барлық импорт-ол коммерциялық жеткізілімдер, өзіне шығын келтіріп ешкім оны әкелмейді. Ішкі нарықта шекті бағаларды орнату кезінде осы жеткізілімдердің экономикасын ескеру қажет.

Өкінішке орай, кейбір кезеңдерде бағаның күрт құлдырауы айтарлықтай болғандықтан дизель отынының РФ-на кері шығарылуы байқалған болатын, ол ҚР-да қысқа кезеңді тапшылығына әкеп соқтырды.

7-слайд

Егін егу, жинау науқандарында дизель отынын жеткізу - 100% төмен бағамен іске асырылды. Өздеріңіз көріп тұрғандай, жеңілдік елеулі болды.

Ағымдағы жылы бұл жұмыстар басталып кетті – көктемгі-егін жұмыстарына 360 мың тонна арзандатылған дизельдік отын бөлінді. Жөнелту кесте бойынша жүргізілуде (*12.04.13 ж. жағдай бойынша кесте 27,6% орындалды*).

8-слайд

Енді газ бойынша. Өндіру өсті, сәйкесінше құрғақ тауарлық газ өндірісі 2,3%-ға артты.

МГМ-нің Стратегиялық жоспары бойынша – 2013 жылға құрғақ газ өндіруінің болжамы 40,5 млрд. текше м., тауарлық газ өндірісі 22,1млрд.текше.метрге дейін ұлғайту жоспарлануда.

9-слайд

Бұл тауарлық газ балансы.

«Газпром», «Өзбекмұнайгаз» және «ҚМГ» арасындағы қарама-қарсы газ жеткізу туралы Келісімге сәйкес бүкіл газ импорты Қарашығанақ экспортымен тең баға және тең көлемде «свопталады».

Республикадан газ экспортының көлемі осы Своп-операцияларды ескере отырып 11,2 млрд. текше м құрады (2011 жылға қарағанда 101,8%).

2012 жылы тауарлық газдың ішкі тұтынуы 2,9%-ға өсті және 10,5 млрд.текше м. құрады.

2012 жылы газкөлік жүйесінің дамуына республикалық бюджеттен 13,5 млрд. теңге бөлінді, 43 жоба бойынша құрылыс жүзеге асты, жалпы ұзындығы 600 км. шамасында газ құбырлары салынды. Соның нәтижесінде, Қазақстанның 8 облысында 60 елді мекенді газдандыруға мүмкіндік туды.

10-слайд

2012 жылғы 27 қаңтардағы Елбасының Қазақстан халқына жолдауына сәйкес Астана қ. және елдің солтүстік өңірлерін газдандыру үшін «Тобыл-Көкшетау-Астана» газ құбыры құрылысының жобасы пысықталуда. Бұл республиканың бұрын газдандырылмаған өңірлерін табиғи газбен қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Жобаның шикізаттық базасының көзі ретінде Своп-операциялар шеңберінде жеткізілетін ресейлік табиғи газды пайдалану жоспарлануда.

«Бейнеу-Бозой-Шымкент» бағыты бойынша Қазақстан-Қытай газ құбырының екінші учаскесі құрылысының жобасы іске асыру сатысында тұр және Елбасының тапсырмасын орындау мақсатында 2012 жылғы 1 тамыздан бастап құрылыс-монтаждау жұмыстары жүргізілуде.

Бозой-Шымкент учаскесін 2013 жылдың қазан айына енгізуді жоспарлап отырмыз. Бейнеу-Бозой учаскесі бойынша жұмысты жеделдетеміз. Бұрын бұл учаскенің құрылысын бастау 2014 жылға жоспарланған, бұл мерзім 2013ж. ауыстырылатын болады.

11-слайд

Бұл келісімшарттар бойынша жалпы ақпарат. Қолданыста болған мораторий шеңберінде жаңа тендерлер өткізілген жоқ.

Бүгінгі күні Қазақстан Республикасында көмірсутек шикізатына жер қойнауын пайдалануға 203 келісімшарттар тіркелген, оның ішінде 172 келісімшарттың (84,7%) жергілікті қамту бойынша цифрлы міндеттемелері бар, 31 келісімшартта (15,3%) цифрлы міндеттемелер жоқ.

Оның ішінде 21 келісімшарт бойынша хаттамаға қол қойылған, оларға сәйкес 01.01.2012 жылдан жергілікті қамту бойынша жер қойнауын пайдаланушылар өздеріне (минималды) міндеттемелерді қабылдады. Қазіргі уақытта ҚР МГМ жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттарда цифрлы міндеттемелерді бекіту жөнінде жұмыстар жүргізуліде.

Қазақстандық кадрлар бойынша, 2012 жылы Министрлікпен 25,3 млн. АҚШ доллары көлемінде жер қойнауын пайдаланушылардың игерілмеген қаражаты есебінен мұнай газ саласының ең талап етілген техникалық мамандықтары бойынша Қазақстан Республикасының 4515 азаматтарының оқуын қаржыландыру ұйымдастырылған. Бұл ретте, 4237 оқығандар жұмысқа орналастырылады.

12-слайд

МӨЗ-дерді жаңғырту жобаларына қысқа тоқтағым келеді.

Атырау МӨЗ-ін реконструкциялау және жаңғырту жобасы бойынша «Мұнайды терең өңдеу кешені құрылысы (АМӨЗ)». Қаржыландыру, мердігерлермен келісімшартқа қол қою, жұмыс күші және тағы басқаларды қоса алғанда барлық мәселелер шешілген. Тек қана жұмыстардың нақты көлемін уақытында бітіру қажет. Бір өтініш. Санитарлық-қорғану аймағының кеңеюіне байланысты тұрғындарды көшіруге Атырау облысының әкімдігіне қаражат бөлу.

Шымент және Павлодар МӨЗ-дерін реконструкциялау және жаңғырту жобалары бойынша жобалық-сметалық құжаттама әзірленуде, негізгі технологиялық қондырғыларға лицензиарлар таңдалынды.

Жобаларды іске асыруын жеделдету мақсатында жобалық-сметалық құжаттаманы әзірлеу сатысын ЕРС мердігерін бұрын тарту сатысымен ұштастыру, ұзақ жасалынатын жабдықтарға тапсырыс туралы шешім қабылданды. Жұмыс жүріп жатыр. Нәтиже ретінде осы екі МӨЗ-ді жаңғыртудың аяқталу мерзімі-2015 жылдың желтоқсан айы, яғни АМӨЗ-дің мерзімі сияқты.

13-слайд

Сөзімді қорытындылай келе, Елбасының 2012 жылғы 14 желтоқсандағы жолдауы барысында мұнай газ саласында бірқатар мәселелер қойғанын еске салайын деп едім.

Оларды орындау үшін мыналар ұсынылады:

- 1) Көмірсутек ресурстарын тиімді басқару бойынша стратегияны әзірлеу.
- 2) Жер қойнауын пайдалануға мораторийдің күші жойылды;
- 3) Көмірсутек шикізатының стратегиялық «қорын» жасау;

- 4) шетел инвестицияларын тартуға, трансфертке тартуына және мұнай газ саласында жаңа технологияларды пайдалануға зор мән беру;
- 5) шикізатты терең өңдеуге инвестицияларды диверсификациялау, технологиялық қамтылған жоғары үлесі бар және қосылған құнымен тауарларды шығару;
- 6) әлемдік экологиялық стандарттарға сәйкес келетін, сапалы мұнай өнімдерімен республиканың қажеттіліктерін қамтамасыз ету. 2016 жылдың соңына қарай, барлық 3 МӨЗ-дің реконструкциялауын аяқтап Евро-4,5 стандарттары бойынша ішкі нарықты 100% отандық ЖЖМ-мен қамтамасыз етуді жоспарлау.

Назарларыңызға рахмет.